

[Fuglsang.]

land. I denne landsdel er det ikke alene et rent landbrugsmæssigt spørgsmål, men, som alting ligger i dette grænseland, også en nationalpolitisk sag af stor betydning. Det er jo ikke ukendt, at den almindelige økonomiske udvikling i Sønderjylland ikke helt har holdt trit med det øvrige Danmark, og det er også kendt, at dette grænseland endnu 35 år efter genforeningen stadig ikke erhvervsøkonomisk er kommet på linie med eller på andre områder har fået samme struktur som det øvrige land. Det er også klart, at dette nationalpolitisk set i længden kan være ganske farligt, ikke mindst på baggrund af de bevægelser, som sker syd for vor grænse, og et af de områder, hvor Sønderjylland så at sige stadig er til en vis grad underudviklet land, er netop på landbrugets område. Hermed har jeg absolut ikke tænkt noget nedsættende om de sønderjyske landmænd, men bl. a. på sådanne kendsgerninger, at medens man i det øvrige Danmark i forbindelse med landboreformerne gennemførte en ganske rationel udskiftning af jorderne og i vidt omfang anbragte gårdene midt på disse, så ligger gårdene i Sønderjylland stadig i sammenklumpede landsbyer med markerne dels liggende langt derfra, dels stadigvæk temmelig spredt. Det kan ikke undgås, at sådanne forældede tilstande bliver en hindring for rationaliseringen og intensiveringen af landsdelens landbrug som helhed; og at det netop er i Sønderjylland, det stadig brænder på, ser man jo også af den opgørelse i bemærkningerne, af hvilken det fremgår, at af 223 større jordfordelingssager, som har været rejst over hele landet siden 1950, er de to trediedele netop fra Sønderjylland.

I denne forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om det var muligt at lægge administrationen af de sønderjyske sager i landsdelen selv. Som det er nu, at administrationen ligger i København, er det klart, at dette må vanskeliggøre, fordyre og sinke sagerne, og det ville ganske naturligt være værdifuldt, om de embedsmænd, som nu har med alle de sønderjyske sager at gøre, også får den nærmest mulige forbindelse med og kendskab til de lokale forhold og til de pågældende landbrugere.

Jeg lægger som sagt vægt på, at jord-

fordelingen fremmes i Sønderjylland, men jeg er klar over — hvad man også har været lidt inde på — at denne jordfordeling kan have sin bagside; den kan jo nemlig i nogen grad vanskeliggøre og fordyre tildelingen af tillægsjord til mange sønderjyske husmænd. Jeg ved godt, at det ikke er småbeløb, staten lægger i disse omlægninger, og i denne forbindelse vil jeg forøvrigt også gerne spørge den højtærede minister, om han nu eller måske senere er i stand til at oplyse, hvor meget det har kostet staten f. eks. pr. omlagt hektar land. Det, jeg ellers ville sige, var, at til trods for, at disse omlægninger jo utvivlsomt betyder en værdiforøgelse for de enkelte større landmænds jorder, venter jeg ikke, at de derfor vil være villige til til gengæld at yde tillægsjord, men den side af sagen, som altså efter min mening må ordnes, må vel ordnes på anden vis.

Jeg vil i hvert tilfælde endnu en gang anbefale dette lovforslags videre gang i det høje ting.

Alfred Jørgensen: Den jordfordeling, der har været praktiseret siden 1924 i Sønderjylland og siden 1941 i hele landet med undtagelse af København og afsides beliggende dele af riget, tager sigte på en bedre og mere rationel udnyttelse af landets jord; det drejer sig, om jeg så må sige, om en slags byplan for bondens ager, ikke mindre vigtig end den for stenbroen. Størst betydning har loven om jordfordeling utvivlsomt haft i Sønderjylland, dels fordi den her har virket længst, dels fordi jordfordelingen her lader meget tilbage at ønske i forhold til det øvrige land. Jeg skal belyse dette blot ved eet grelt eksempel. En husmand i mit nabolag havde sine 9 ha land fordelt på 14 forskellige steder, men han har nu ved en ombytning efter 1949-loven fået samlet hele sit areal på eet sted, og en tilsvarende fordel har de øvrige 12-14 landejendomme i landsbyen opnået. Men selvom der har været arbejdet med denne sag i Sønderjylland igennem 30 år med støtte i den bestående lovgivning, er der langt til vejs ende, før en virkelig rationel jordfordeling er gennemført; jeg anser det derfor for ønskeligt at fortsætte med lovgivningen på dette område og kan tilsige mit partis støtte til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Med hensyn til lovforslagets enkeltheder